

Føroya Sosial-Demokrat

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BRÓÐURSKAPUR

Nr. 45

Lýsingarprísur fyri min: 20 oyru á
1. síðu, 15 oyru á 3. og 4. síðu

Mikudag 17. novbr. 1954

Bladið verður bílagt á posthúsinum, og
kostar kr. 3,20 + porto um fjórðingsárið

27. árg

Løgtingsvalið.

Løgtingsvalið 8. nov. var eitt ósigursval fyri hina føroysku arbeiðararörluna — javnaðarflokk in. 80 vóru atkvøðurnar færri enn seinast, og við teimum mistu vit ein tingmann, soleiðis at arbeiðararörlan nú bert verður umboðað við 5 monnum á landsins tingi. Hetta er harmandi, men atløgurnar vóru ógillar. Allir flokkar vóru rørandi samdir um at knasa javnaðarflokk in og harvið forða fyri, at sosialisman — arbeiðararörlan — skuldi ganga somu sigursgongdina her á landi eins og hent er í hinum grannalondunum.

Hitt grima afturhaldsstýrið, ið sitið hevur tey seinastu fyra árin, hevur elvt fram eitt ovurstórt mistreysti og sum tað hendir í øllum londum, har fjöldin av teimum stýrandi verður hildin niðri á armóðsmarkinum, hava teir trýst mestapartin av teimum misnøgdu yvir til teirra, ið reist hava ein ósingarpolitikk upp á tað niðurbrottingarverk, ið teir stýrandi sjálvir hava verið meistara fyri.

Ikki tí, Føroyingar eru eingir loysingarmenn. Teir vita, at hesin órvitispolitikkurin verður at raka

hina arbeiðandi fjöldina so harðliga, at livilíkindini verða sett niður á og niður um hungursmarkið orsakað av tí ovurhøga tolli og skatti, ið náttúrliga verður fylgjan av einari loysing í næstu framtíð.

Eingin flokkur hevur so eiggiliga brotið veljaralyfti síni sum sambandsflokkurin. Øll minnst hina ógilliga skrivningina móti fólkaflakkinum undan 1950-valinum. Øll minnst tey föggu lyftini um, at sambandið nú vildi siga eitt korta nei fyri meira tolli og skatti. Og so var sannleikin kortini tann, at ongatíð í søguni hevur meira tollur og meira skattur verið dýktir á Føroya fólk. Tó hetta má veljarafjöld sambandsins hava gloymt á valdeginum.

Ongatíð hava vit havt eitt so spjatt lögting sum nú aftaná hetta valið. Arbeiðslíkindini koma undir ongun umstøðum at verða góð, hvør so kemur at skipa hitt nýggja landsstýrið.

Tað er ramur veruleiki, at ongatíð hevur Føroya fólk — og tá fyrst og fremst hin arbeiðandi fjöldin — komið so veikt og spjatt burtur úr einum lögtingsvali sum hesi ferð.

NÝGGJA LØGTINGIÐ

Í nývalda lögtingið koma at sita 27 tingmenn — 20 valdömisvaldir og 7 eykavaldir.

Tingmenn javnaðarflokksins:

P. M. Dam, J. H. Danbjørg, J. P. Davidsen, J. Fr. Øregaard og Rikard Jacobsen.

J. P. Henriksen, ið seinast var eykavaldur kom ikki inn hesi ferð.

Tingmenn fólkaflakksins:

K. Nygaard, Tvøroyri.
Rikard Long, Tórshavn.
Fr. Bláhamar, Vestmanna.
Samuel Ellefsen, Miðvági.
Hákun Djurhuus, Klakksvík.
Th. Petersen og Antonius Sørensen vórðu ikki afturvaldir.

Tingmenn sambandsflakksins:

Kristian Djurhuus, Tvøroyri.
Andreas Djurhuus, Vági.
Tr. Samuelsen, Tórshavn.
Johan Poulsen, Strøndum.
J. Chr. Olsen, Toftum.
Hans Iversen, Kvívík.
Leon Joensen, Sörvági.

Í Norðoyum varð O. F. Joensen ikki afturvaldur. Í Suðuroy vann sambandið ein mann, nevniliga A.

Tingmenn tjóðveldisflakksins:

Hanus við Høgadalsá, Tórsh.
Erlendur Patursson, Tórshavn.
D. P. Danielsen, Miðvági.
Frederik Hansen, Söldarfirði.
Olaf Ellingsgaard, Eiði.
Johan Simonsen, Klakksvík.
Av hesum eru allir uttan H. v. Høgadalsá og D. P. Danielsen nývaldir.

Tingmenn sjálvstýrisflakksins:

S. P. Zachariassen, Klakksvík.
Djóni í Geil, Tórshavn.
Djóni er nývaldur. Sjálvstýrismenn mistu sín mann í Eysturoy, Jóhan Kallsoy.

Teir, ið komu inn sum eykamennt vóru:

Knud Nygaard, Samuel Ellefsen, Poul Petersen, J. Fr. Øregaard, Johan Simonsen, S. P. Zachariassen og Djóni í Geil.

Javnaðarflokkurin hevur sostatt mist ein mann og fólkaflakkurin tveir.

Javnaðarmenn mistu umleið 80

atkvøður og fólkaflakkurin tætt við 1100. Harvið hevur fólkaflakkurin mist umleið 2700 atkvøður tvey tey seinastu valini, men samanlagt bert tveir tingmenn.

FISKIVEIÐAN

Í árinum 1953 veiddu Føroyingar tilsamans 71.694.204 kg av fiski. Av hesum varð veitt undir Íslandi 17.873.787 kg. Undir Føroyum 7.856.358 kg. Norður Noreg. Barentshavinum, Spitsbergen og við Bjarnoyyna 18.380.130 kg. Undir Grönlandi 17.583.929 kg.

SILDAVEIÐAN

Í árinum 1953 veiddu Føroyingar tilsamans 17.061.750 kg av sild. Av hesum vórðu veidd: Norðanfyr Føroyar 16.151.750 kg. í Norðsjónum 690.000 kg og innandyndis í Føroyum 220.000 kg.

Valið í Norðoyum.

Norðanfyr vóru tað ikki so heilt fá avbygdafólk, fiskimenn og onnur, ið stódd vóru í Klakksvík undan valinum. Tey máttu tí atkvøða við brævi, men so illa kom at bera á, at ikki fekst samband við Svinoyyna og Fugloyyna sjálvan valdagin. Brævaatkvøðurnar komu tí at liggja eftir í Klakksvík. Úrslitið varð, at hesar atkvøðurnar ikki vórðu upptaldar — fór u fyrri einki. Tann möguleiki er til staðar, at um hesar atkvøðurnar komu vegin fram, kundu tær havt snarað valúrlitini ikki so heilt lítið.

Aftaná.

Samanlagt hava vit mist atkvøður. Í einstökum bygdum er atkvøðutalið tað sama sum seinast; men hóast afturgongdina hava vit vunnið fram í 23 bygdum.

Hesar eru:

Klakksvík, Kirkju, Viðareiði, Hvannasundi, Múla, Árnafirði, Kunoy, Mikladali, Tröllanesi, Gjógv, Fuglafjörði, Hellunum, Norðskála, Götu, Lamba, Strøndum, Kaldbak, Nólsoy, Hesti, Miðvági, Mikinesi, Skopun og Porkeri.

Mestu framgongdina hövdu vit í Klakksvík, har vit fóru frá 255 upp til 501 atkvøðu. Har eru vit eisini nógv størsti flokkur. Eisini á Tvøroyri eru vit nógv størsti flokkur við 366 atkvøðum; men hartil er at siga, at vit á Tvøroyri

hövdu stóra afturgongd, frá 531 niður í 366; men hvør bygd, hvør fyrítøka, hvør fiskimaður, hvør arbeiðari, hvør arbeiðskvinna og hvør politikkari hevur verið úti fyri so nógvum, hörðum, óndsinnadum, kaldhjarðadum og beinleiðis drepani álopum, sum Tvøroyrar bygd.

Eingin!

Ikki ein í heiminum!

Men tit sambandsmenn, fólkaflakksmenn og tjóðveldismenn: alt tykkara óndsinni, allar tykkara harðskapur og øll tykkara hjartaleysu álop móti A.T., fiskimennum, arbeiðarum, arbeiðskvinnum og politikkarum P. M. Dam, hava miseydnast.

Eingin av tykkum var mentur at taka hesa borg arbeiðararörlunar, og enn minni tit vera tað í framtíðini.

Samkenslu og samhug eiga øll hesi virkisfúsa á Tvøroyri — kvinnur sum menn —. Tað hava vit hesi ferð; men Føroya mest virkisfúsa bygd, Klakksvík, hevur nú lagt rygg til. Hon er fús at geva teimum, ið fyrst brutu sló fyrri arbeiðararörluni, sín dygga stuðul. Aðrar bygdir fylgja eftir. Vónin livir hóast lagnan við hvørt tykist dökk og döpur.

Tökk havi tit Tvøroyarmenn sum mannliga hava staðið í bardaganum hóast ágangir og mótgangir hava verið svárir.

Okkara samkenslur og okkara virkisfúsi røkkur tykkum í dag.

LØNJAVNINGAR GRUNNUR SKIPSFISKIMANNA

Viðbót fyri 1954.

Bløð til umsóknir um lønarviðbót verða flýggjað út hjá sýslumonnunum (í Skúvoy og Mykinesi hjá sóknarstýrinum) og á skrivstovu grunnsins í Tórshavn (tlf. 2143).

Tað verður mint á, at umsóknirnar eiga at vera innkomnar innan 1. mars 1955 saman við avrokningunum fyri 1954.

N.B. I. Umsóknir, ið koma aftaná 1. mars verða ikki viðgjörðar.

N.B. II. Halda menn seg eiga viðbót og hava ikki fingið avrokningar, eiga teir kortini at senda umsóknina inn áðrenn 1. mars og skila til, nær avrokningarnar kunnu ventast og senda tær tá.

Eru avrokningarnar ikki komnar innan 1. jan. 1956 fella umsóknirnar burtur, sbrt. 4. grein í reglugerðini.

NEVNDIN